

Kpl 6 tehtävien vastaukset

s. 92 tehtävät

1. Selitä sanat

a) vaelluslintu

Lintulaji, joka liikkuu laajoilla alueilla ravintoa etsiessään; esimerkiksi käpylintu.

b) paikkalintu

Lintu, joka elää koko elämänsä samalla alueella; esimerkiksi metso.

c) muuttolintu

Lintu, joka muuttaa talveksi etelään; esimerkiksi pajulintu.

d) petolintu

Lintu, joka saalistaa ravinnokseen muita eläimiä; esimerkiksi kanahaukka.

2. Kertaa

a) Mitkä ominaisuudet tekevät linnuista hyviä lentäjiä?

Linnuilla on virtaviivainen ruumiin rakenne, kevyet luut, siivet ja vahvat lihakset.

b) Mitä etua lintulajeille on niiden erilaisista ekologisista lokeroista?

Lintulajien välinen kilpailu ravinnosta, pesäpaikoista ja elintilasta vähenee ja samalla alueella voi elää useampia lintulajeja ja yksilöitä.

c) Mihin neljään ryhmään linnut voidaan jakaa ravinnon perusteella?

siemensyöjät, hyönteissyöjät, kaikkiruokaiset ja pedot

d) Miksi siemensyöjälinnut syövät toisinaan pikkukiviä?

Koska linnuilla ei ole hampaita, mahaan syödyt kivet auttavat jauhamaan kovaa siemenravintoa pienemmäksi.

e) Miksi petolintujen jälkeläismäärät vaihtelevat eri vuosina?

Petolinnut pystyvät säätelemään poikasten määrää kulloisenkin ravintotilanteen mukaan. Näin useammalla poikasella on mahdollisuus selvitä aikuiseksi.

3. Tarkastele alkukuvaa

- a) Nimeä linnut 1–12.
1. pajulintu
 2. metso
 3. metsäkirvinen
 4. punarinta
 5. käpylintu
 6. laulurastas
 7. varpushaukka
 8. hippiaäinen
 9. peippo
 10. käpytikka
 11. töyhtötiainen
 12. punakylkirastas
- b) Kirjoita lintulajin nimen perään, onko kyseessä siemensyöjä, hyönteissyöjä, kaikkiruokainen vai peto.
1. pajulintu, hyönteissyöjä
 2. metso, siemensyöjä
 3. metsäkirvinen, hyönteissyöjä
 4. punarinta, hyönteissyöjä
 5. käpylintu, siemensyöjä
 6. laulurastas, kaikkiruokainen
 7. varpushaukka, peto
 8. hippiaäinen, hyönteissyöjä
 9. peippo, kaikkiruokainen
 10. käpytikka, siemensyöjä
 11. töyhtötiainen, hyönteissyöjä
 12. punakylkirastas, kaikkiruokainen
- c) Mitä erilaista linnun ravintoa löydät kuvasta?
siemeniä, marjoja, hyönteisiä, kasveja, pikkulintuja

Edellinen

4. Pohdi

- a) Mitä etua linnulle on siitä, että siitä, että sillä on monipuolinen ravinto?
Kun esimerkiksi syksyllä, ilmojen viilennyttyä, hyönteisravintoa ei enää ole tarjolla, voi lintu siirtyä käyttämään kasvien siemenravintoa.
- b) Millaisia pesäpaikkoja metsä tarjoaa linnuille?
esim. luonnonkolot lahopuissa, puiden oksistot, maakuopat, pensaat, puiden laakeat latvat
- c) Miksi linnut laulavat?
Laulullaan linnut osittavat valtaamansa reviirin eli elinalueen.
Laululla koiraat myös houkuttelevat naaraita luokseen.
- d) Millaisia paikkoja monet metsän linnut suosivat laulaessaan?
Korkeita ja avoimia paikkoja, mistä laulu kantautuu mahdollisimman pitkälle.
- e) Miksi useimmat haukat ja pöllöt talvehtivat Suomessa?
Petolinnuille on ravintoa tarjolla myös talvella.

5. Vertaile

Tutki lintujen valokuvia ja lajityökalun piirroksuvia. Mitkä ovat seuraavien linturyhmien yhdistävät tuntomerkit?

- a) tiaiset
Tiaiset ovat pieniä, lyhytnokkaisia ja hiukan pallomaisia lintuja.
- b) rastaat
Rastaat ovat suurehkoja, vankkajalkaisia ja -nokkaisia lintuja.
- c) varislinnut
Varislinnut ovat suurehkoja, vankkajalkaisia ja -nokkaisia lintuja. Useimmat ovat väritykseltään mustanharmaita.
- d) haukat
Haukat ovat virtaviivaisia ja kookkaita petolintuja. Niiden jaloissa on raatelukynnet ja ne ovat paljaat. Pyrstöstä ja rinnasta erottuvat selkeät vaakaraidat. haukoilla on raatelunokka.
- e) pöllöt
Useimmat pöllöt ovat kookkaita ja isopäisiä petolintuja, joille tunnusomaista on lajikohtainen naamakuviointi. Pöllöjen rinnassa on pysty kuviointi. Pöllöillä on raatelukynnet ja -nokka. Pöllöjen jaloissa on höyhenet.

6. Etsi tietoa

Selvitä internetin ja tietokirjallisuuden avulla.

- a) Mitkä ovat Suomen kymmenen runsainta lintulajia?

	laji	milj. paria
1.	pajulintu	7–11
2.	peippo	5–7
3.	punakylkirastas	1,5–2,5
4.	punarinta	1,2–3,3
5.	järripeippo	1–2,5
6.	vihervarpunen	0,7–2
7.	harmaasieppo	1,3–1,7
8.	metsäkirvinen	1,3–1,7
9.	räkättirastas	1–2
10.	hippiäinen	0,6–1,6

Lähde: BirdLife International (2004) Birds in Europe: population estimates, trends and conservation status. Cambridge, UK. (BirdLife Conservation Series No. 12)

- b) Valitse lajeista kaksi ja pohdi, mitkä ominaisuudet tekevät niistä niin menestyneitä lajeja.

Vastaukset vaihtelevat

9. Pohdi

Lintujen talviruokinta on monien lintujen kannalta merkittävää.

- a) Miksi aloitettua talviruokintaa on jatkettava läpi talven?
Linnut oppivat hyödyntämään samoja ruokintapaikkoja.
- b) Millaiset ruoka-aineet ovat hyviä linnuille?
Hyvää ruokaa ovat erilaiset siemenet, pähkinät, hedelmien paloja, marjat, tali eli eläinrasva ja esimerkiksi suolaton leipä.
- c) Millaisia ruoka-aineita tulee välttää lintujen ruokinnassa?
Suolaista ja pilaantunutta ruokaa ei saa antaa linnuille.
- d) Millainen on hyvä lintulauta?
Hyvä lintulauta on sellainen, mihin lintu ei pääse sisään, eikä ulostamaan. Lintujen ulosteen mukana esimerkiksi salmonella leviää helposti yksilöstä toiseen.
- e) Millaiseen paikkaan lintulauta on hyvä sijoittaa?
Lintulaudalle hyvä sijoituspaikka on puun tai pensaan läheisyydessä, josta ruokaileva lintu saa turvaa tarvittaessa. Ikkunat saattavat aiheuttaa heijastuksen takia vaaran. Tällöin lintu saattaa törmätä ikkunaan.

Edellinen

s. 96 vastaukset

1. Selitä sanat

- a) muutto
Muutto on lintujen sopeuma vuodenaikoihin.
- b) mallioppiminen
Mallioppiminen perustuu emojen toiminnan seuraamiseen.
- c) muuttoaura
Muuttolintujen käyttämä nuolen kärkeä muistuttava muodostelma, josta on hyötyä siinä lentäville linnuille.

2. Kertaa

- a) Miksi linnut muuttavat talveksi pois Suomesta?
Osalle lintulajeista ei Suomesta löydy talvella riittävästi ravintoa.
- b) Mikä käynnistää lintujen poismuuton syksyllä?
Valoisan ajan lyheneminen
- c) Miten linnut valmistautuvat muuttomatkalle?
Linnut vaihtavat höyhenpukunsa ja kasvattavat paksun rasvakerroksen syömällä runsaasti.
- d) Miksi muuttolinnut eivät jää talvehtimisalueilleen vaan palaavat keväällä takaisin Suomeen?
Suomessa on kesäaikaan runsaasti hyönteisravintoa, jota kehittyvät poikaset tarvitsevat.

3. Tarkastele alkukuvaa

Mikä numero kuvaa näitä muuttolintuja?

a) punarinta	4
b) peippo	9
c) laulurastas	6
d) pajulintu	1
e) punakylkirastas	12
f) metsäkirvinen	3

4. Pohdi

- a) Millaista ravintoa käyttävät linnut muuttavat Suomesta talveksi etelään?

hyönteisravintoa, vesikasveja ja veden selkärangattomia sekä kaloja

- b) Millaista ravintoa käyttävät linnut useimmiten talvehtivat Suomessa?

siemeniä, silmuja, neulasia, pikkulintuja- ja nisäkkäitä

- c) Arvioidaan, että Suomessa elää loppukesällä noin 200–300 miljoonaa lintua. Talvehtimaan jää kuitenkin vain noin 20 miljoonaa lintua. Kuinka monta prosenttia linnuistamme on muuttolintuja?

6–10 %

- d) Miten ilmaston lämpeneminen vaikuttaa Suomessa pesiviin lintulajeihin ja lintumääriin?

Ilmaston lämpeneminen todennäköisesti lisää maamme lintujen lajeja sekä yksilömääriä. Samalla linnusto muuttuu. Jotkin nyt Suomessa tavattavat lintulajit vähenevät ja jopa katoavat uusien lajien tieltä.

5. Pohdi

Linnuilla on suurempi sydän kuin nisäkkäillä. Myös lintujen syke eli sydämen lyöntitiheys minuutin aikana on suurempi. Esimerkiksi varpusen syke on 450 lyöntiä minuutissa.

- a) Mittaa oma sykkeesi.

Keskimääräinen leposyke on 60 kertaa minuutissa.

- b) Miksi linnuilla on suuri sydän ja korkea syke?

Lentämisen mahdollistavat lihakset vaativat erittäin paljon energiaa. Tehokkaan sydämen avulla lihaksille saadaan riittävästi energiaa ja happea.